Anul III. Nrul 6. Apare în fiecare Joi Budapesta 11. Februarie 1904.

VOINȚA POPORULUI

Organul partidei socialdemocrate reorganisate din Ungaria. Foaie pentru poporul muncitor Român.

Abonamentul:
1 an: 4 coroane, 1/2 an: 2 coroane, 1/4 an: 1 coroană Un numer: 8 filerĭ. Dacă 30 foĭ se vor abona pe o singură adresă abonamentul costă: Pe un 1/4 de an 60 filerĭ, pe 1/2 de an 1 cor. 20 filerĭ, pe 1 an 2 cor. 40 filerĭ.

Mezőfi Vilmoș Redactor prim.
Cĭenady Deneș Redactor responsabil.

Aici sĕ se adreseze tot felul de scrisori bani.
Redacția și administrația:
Szabad Szó Budapesta, VII., István-ut 67.
Numerul telefonuluĭ 59—21.

Libe tatea de presă.

Numĕrul din sĕptĕmâna trecută a Voințeĭ Poporuluĭ aŭ confiscat oameniĭ puteriĭ.

Aŭ confiscat pentru aceea, pentru că am publicat in ea un vers admirabil de frumos, care provoacă poporul Român. să sfarme jugul robitor. Acésta e cauza, că deși îndată după confiscare am lăsat să facă edițiune nouă, in care n'a fost versul acela, totușĭ maĭ mulțĭ abonențĭ n'au căpătat foaia, pentru-că posta, care încă e instituțiunea statuluĭ, nu le a dat maĭ departe. Prin urmare dacă uniĭ dintre mulțĭ ĭubițiĭ nostri abonențĭ n'ar fi capĕtată foaia, să sciți, că nu-ĭ vina noastră, ci vina libertățiĭ măreață de presă. Insĕmnăm aicĭ. că in versul acela n'a fost nimic. ce ar fi fost in contra legiĭ, căcĭ voĭ sciți fraților maĭ bine, că noĭ suntem aceĭa. carĭ vĕ spunem și vĕ admoniăm, că numaĭ pe calea legiĭ, in pace putem ajunge drept și bunăstare. Versul acela nu vĕ a inbărbătat, ca cu forță, rescoală să strămutăm sortea noastră amară ci din contra, ca să sfărmăm jugul robitor prin luminarea pacĭnică, prin respândirea, lățirea pacĭnică a ideeĭ socialdemocrate, prin organisare, și ĭubire frățească. Și puterea scie toate aceste, doară și maĭ bine, decât noĭ, dar totușĭ ne prigonesce, pentru-că nu voesce, ca să se lumineze poporul. Dar voĭ fraților respundețĭ pe acésta confiscare cu aceea, că cât maĭ mult prigonesc ceĭ dela putere Voința Poporuluĭ, cu insuflețire cu atât maĭ mare sĕ ve stringețĭ pe lăngă ea, respândițĭ o și nu lăsațĭ, ca să pĭară pentru-că dacă a perit Voința Poporuluĭ, ațĭ perit și voĭ. Foaĭa, de acuma înainte o vețĭ căpĕta regulat in fie-care septemână, ca să vĕ învețe, lumineze și să ve insuflețească pe organisarea pacĭnică.

Să trăiască Voința Poporuluĭ prigonită, singura foaiă a poporuluĭ Român apĕsat.

Să trăĭască socialdemocrația, mântuitorul lumeĭ.

Să trăĭască partida socială democrată reorganisată.

Fraților!

In luna I. Februarie sĕ vor implini multe abonamente. Vĕ rugăm decĭ, ca să reinnoițĭ abonamentele incetate și să strîngețĭ abonențĭ noĭ. In lupta de aproape avem lipsá de nouĭ și nouĭ luptașĭ, dacă vrem, ca să invingă poporul. Nu-ĭ frate adeverat acela, care părăsesce steagul roșu chĭar atuncĭ, când ar trebui să lupte pentru el.

Prețul abonamentuluĭ și acum numaĭ,
I coroana pe 3 luni.
2 coroana pe 6 lunĭ.
4 coroana pe un an Intreg.

Dar dacă se aboneasă barem 10, atuncĭ un esemplar coastă numaĭ 60 de filerĭ pe 3 lunĭ.

Fraților. Luptașilor sporițĭ numĕrul abonenților, ca partida noastră să fiă tare, și ca să se respândească ideea, lumina. Aretațĭ, că cât maĭ mult ne prigonesc, cu atât maĭ bine, cu insuflețire de douĕ-orĭ așa de mare luptațĭ voĭ.

Comitetul partideĭ.

Fraților!

Biletele de votasire poate să-l subscric fie-care om in vîrstă maĭ mare de 20 de anĭ. Indată ce-s pline cu subscrierĭ să-le, trimitețĭ indată secretariatuluĭ partideĭ (Adresa: Szabad Szó, Budapest, VII., István-ut 67. sz.) care, dacă cerețĭ, va trimite noue bilete de votisare. Aceĭa, carĭ din intêmplare n'ar fi căpĕtat bilete de votosira, să ne scrie numaĭ. Fraților! Cu zel neobositor strîngețĭ subscrierile. Un milion de subscrierĭ trebue să strîngem, ca să putem dovedi domnilor marĭ și deputaților:

Nu de nimicurĭ, nu de sfărmăturĭ are lipsă poporul Român, ci de dreptul de alegare egal, secret.

Sus la munca măreață!

Comitetul partideĭ.

Ca și valul măriĭ

Ca și când valurile măriĭ eșind din albia lor năpădesc câmpiile, dealurile și nu-ĭ scăpare dinaintea lor, așa revarsă și ideea mântuitoare a socialdemocrațieĭ rasele sale mângăitoare, încălzitoare în tot locu. Nu este loc in țara acésta, unde să nu o cunoască. Ea e spaĭma puternicilor. și oaspele scump și drag a micilor și apĕsaților. Și cât e maĭ mare chinul lor, cu cât maĭ teribilă suferința, miseria lor: cu atât maĭ bucuros o primesc și o inchid in inimă.

Inspăimăntațĭ caută cauzele acestuĭa ceĭa, carĭ din fructele munceĭ altora trăesc in bunăstare, carĭ dară tremură de gândirea, ca poate veni o ziuă, când numaĭ „acela va mâncă, care lucră."

Acéstă ziuă înspăĭmântătoare ĭĭ urmă-

Martirul.

Isac.

Te insciintez prin acest bilet, că eŭ nu maĭ am mult de trăit. M'am pomenit cu popa că intră pe ușe și mĕ ia la bătae. La geamurĭ se strinsese o mulțime de lume — și rideaŭ! eŭ cîntam.

— Tralala, tralala, tralala.

Vine comisarul, face proces verbal, c'am înjurat pe popă și c'am aruncat cu apă fiartă în oameniĭ carĭ se adunaseră la geamurĭ. Intre eĭ, zicea comisarul, sĕ află și locotenentul care era să mĕ omoare în bătăĭ, și Osman, calul maioruluĭ, pe care l'am chiorit eŭ, crezind că scot ochiul sergentuluĭ major. Maiorul țipa; 40 de trăgătorĭ, 20 anĭ pușcarie? Și eŭ rugam pe comisar să dea în judecată consiliul de răsboiŭ, care m-a condamnat doĭ anĭ de zile pentru că am înapoiat două palme unuĭ căprar, care m'a bătut la tălpĭ, cu nuiaua, că nu voisem să me închin și să zic: ‹Cred în Christos și în Cruce.› Dacă vreĭ să viĭ pînă la mine, încalță-te cu ghete de tinichea, că locotenentul a pus pe soldațĭ, să presoare pe drum. sticla sfarimată ca să mĕ taĭ eŭ, când voiŭ merge să întreb pe ploĭeș de ce poartă tesac și curea după gît. Mi-e frig și mă doare.... Mĕ bat toțĭ. Veciniĭ rîd de mîne, când mă uit în oglindă. Să vezĭ ce mare casă am. Să vie și mama și tu și Lila și Marcu și Azor, să me latre și să-ĭ cînt tralala!

Lupu.

Izac ceti scrisoarea, odată de două orĭ, de treĭ orĭ....!

— Ce să fie cu frate-meŭ!

Din ea reeșia scînteia unuĭ început de nebunie; vedea însă în ea și unele fraze cu rost. Luă mersul trenurilor, caută!.... Focșanĭ... Deschise un sertar, luă din el ceĭ din urmă 20 de francĭ ce-ĭ maĭ avea și eșĭ grăbit, zăpăcit, ca un om care are pe cap o mare nenorocire.

Se iubia. — cum nu cred să maĭ existe o asemenea iubire frățească.

Lăsă pe micuțul Marcu, jucîndu-se cu cleștele de foc înaintea sobeĭ de tinichea. Lila era la luaru și măsa, la o veche prietenă a eĭ, care era bolnavă pe moarte.

Bătu la ușă..

— Intră! răspunse un glas care abia pătrunse auzul luĭ, zăpăcit de emoțiunea uneĭ prevederĭ rea.

— De ce nu e 'n stare omul — îșĭ zicea el, pe șoptite, când închidea ușa în urmă luĭ.

— Mamă, me duc pănă la Focșanĭ. — Și cu o liniște prefăcută; — Lupu e puțin cam bolnav — și aș vrea să văz și pe Bertha.

— Dar tu cheltueștĭ ceĭ din urmă banĭ cu drumul! Proprietarul o să ne dea afară!...

— Las, c'o să am eŭ banĭ pentru chirie.

Sarută mîna măseĭ și după ce ură grabnică însănătoșire bolnaveĭ — cu iuțeala omuluĭ grăbit și plin de-o grije pe care cearcă s'o ascundă, — o luă în spre ușe.

— Marcus, Lila a venit?

— Da, nu știŭ, o să vie....

Lua tramvaiul, se ghiemui într'un colț al luĭ, gesticulînd în nedumerire. Nu asculta și nu privea la nimenĭ: par'că nu auzeia de cât vaetele luĭ Lupu. Un zîngănit de sabie îl făcu să tresară.... Era un sergent major de cavalerie, înalt, cu muștățile 'n bandonieră Ajunse la gară, luă biletul — par'că ar fi voit să strige: La o parte! Lăsați-mĕ să-l iaŭ eŭ întîĭ. Frate meŭ moare — se sui în vagon așezîndu-se în locul cel maĭ retras. Cugeta. reflecta, gesticula; ba câte o dată, îșĭ punea, cu glas tare, cîte o întrebare ce se amesteca cu șuerul locomotiveĭ și zgomotul trenuluĭ.

— Sergent major!.... Și-aducea aminte de cîte citise asupra torturilor din armată și-l scuturaŭ fiorĭ...

— Dar ce maĭ aŭ cu el? o dată l'aŭ condamnat pe nedrept, la doĭ anĭ; abia a scăpat de doue lunĭ. Din scrisoare vedea că frate saŭ nu maĭ era în toată firea; dar vedea și vorbe cu șir. Inclestă pumnii în semn de răzbunare și se trezi rîzînd și el cu condrumașiĭ luĭ, carĭ șĭ făcuseră din aiureala luĭ un teatru de petrecere. Șuera de sosire în gară. Tresare..!. Se da jos, alearga, ajunge la cazarmă. Vrea să intre. Santinela îl oprește cu înjurăturĭ și amenințărĭ. Il dă la o parte.... Deschide ușa infirmerieĭ..,. Șovăește.... Și ne maĭ putînd sá rostească de cît numele:

— Lupu, Bertha, căzu jos....

Lupu era mort.... Il bătuse sergentul major cu pătura făcută sul pentru că încetase a-ĭ maĭ da banĭ....

După desmeticire, Marcu, se trezĭ în curtea cazarmeĭ, Bertha-ĭ punea apă la cap....

O telegramă de la măsă le vestea că micul Marcu a ars împreună cu tot din casă.

Ah, zise Bertha cine m'a pus să-ĭ scriŭ și despre moartea fiuluĭ eĭ, și frateluĭ nostru!

A. C.

resce zi și noapte. Și ca să scepe de spaimă, acuză socialiștiĭ cu tot felurĭ de nebuniĭ, numaĭ ca să se mângăe. Socialdemocratia e numaĭ »o m o d ă n o u ă,« care a venit și va trece îndată-ce sĕ desteaptă poporul. Așa, a vorbit cu câte-va zile maĭ înainte in casa țĕriĭ și primministrul Stefan Tisza. Alțiĭ tin de prost poporul pentru-că crede in dreptățile ideeĭ Christoasă. Pentru-că așa-ĭ poporul — zic preaînvĕțațiĭ aceștĭa — că cât maĭ mult ĭĭ promite cineva, cu atât maĭ bine crede. Așa scrie aceste ceva foaĭă a domnilor Budapesti Hirlap despre comitatul Bihor in numĕrul din 30 januarie. Acesta foaĭă domnească (numaĭ popiĭ, domniĭ și oficieriĭ o abonează) scrie adeca următoarele :

„Abia sĕ află comitat, unde ordinul luĭ Tisza ar fi maĭ de lipsă ca și in Bihor. Maĭ jumĕtatea a locuitorilor din comitatul acest mare e român sĕrac, român necăjit și amărit. Ceĭ maĭ mulțĭ dintre aceștĭ românĭ sĕracĭ sunt socialiștĭ. Și aicĭ nime să nu gândească nicĭ pe Marx, nicĭ pe Lasalle, dar nicĭ pe Mezőfi. Acest domn din urmă numaĭ apostolĭ și titlu de socialist ĭ-a dat și poate, că nu scie, cum lucră apostoliĭ.

Poporul însă nu pricepe socialismul. Eĭ numaĭ pentru-aceea s'aŭ strins sub steagul roșu, că sufĕr mult și asteaptă un viitor maĭ bun. El crede aceluĭa, care promite maĭ mult. Foarte ușor sĕ poate dovedi acest lucru, căcĭ poporul acesta primesce de faptă orĭ-ce promisiune in care sĕ află ceva despre ceva lucru maĭ bun, saŭ despre o stare maĭ bună. Fiă **orĭ cât de ideală, de necrezut și pĕcătoască** promisiunea, poporul crede. Saŭ cu atât maĭ bine. Miseriă, sĕraciă nespus de mare, tot felurĭ de lipse, pâmênt reu: toate s'aŭ năpustit pe capul bieților românĭ din Bihor. Aŭ venit fecĭorĭ românĭ la regimentul din Orade-Mare, carĭ in viața lor n'aŭ vĕzut banĭ, n'aŭ mâncat carne și nicĭ aceea nu sciu, cum să inbrace hainele de cătane.“

Domnul acela dară, cine a scris aceste, face, că tovăreșiĭ seĭ, domniĭ marĭ să creadă, că poporul numaĭ pentru aceea crede in socialism, pentru-că aceea, p r o m i t e lucru ideal, de necrezut și pĕcatos.

După domnul acesta nizuința socialdemocrațieĭ, după un rînd social, in care s'ar ferici fie-care numaĭ după munca sa — e **inchipuire**. Că va veni timpul, când oameniĭ nu vor fi lupĭ flămênzĭ, ci frați, carĭ trăesc după poruncile luĭ Christos — e de **necrezut**. Și munca aceea, a căreĭ scop e, ca in locul rînduluĭ de azĭ să zidească un rînd maĭ drept — e **pĕcătoasă.**

Sĕrmanul de el, care a scris toate aceste, nu observă, că el dovedesce maĭ tare deptatea socialismuluĭ, când zice, că și fecĭorĭ de aceĭa sunt la regimentele din Orade, carĭ in viața lor n'aŭ mâncat carne, n'aŭ vĕzut banĭ.

Și ceĭa, carĭ vreaŭ să restoarne acest rînd social, acest ĭad, in care se pot întêmpla lucrurĭ de aceste, aceĭa să fie pĕcătoșĭ și reĭ?

Nu, domnule, nu de o mie de orĭ nu. Socialdemocrația nu ĭ „modă“ ci adever, ce nu sĕ poate nimici.

Și orĭ-ce să fiă cauza, că se încred oameniĭ in ea, că o urmăresc milioanele apĕsaților, de aceea noĭ n'avem gând. Lucru de căpĕtănie e numaĭ acela: să lupte pentru realizarea, pentru invingerea eĭ. Dacă și nu pricep acum așa de bine gândirile sciintifice a luĭ Marx și Lasalle, ca fratele Mezőfi sau alt socialist maĭ invĕțat; cu timpul și eĭ le vor cunoasce. Nizuința noastră primă e: ca să se d e s t e p t e poporul. Dacă odată sĕ va destepta din somnul seu de moarte, atuncĭ va sci: Că omul nu s'a **născut pe suferință, ci pe fericire.** Va sci, că numaĭ aceĭa aŭ drept de bunăstare, fericire, **carĭ lucră.** Va sci, că nu din voința luĭ Dumnezeu sufĕr de foame milioanele.

Vedeți apostolilor, carĭ sĕmĕnațĭ sĕmênță socialdemocrațieĭ, domniĭ scriu deja articolĭ despre voĭ și rozênd pana sĕ plâng: ca valurile măriĭ sĕ respândesce socialdemocrația. Să plângă numaĭ! ĭar voĭ faceți, ca într'adever mare să fiă numĕrul luptașilor, faceți, ca ordinul luĭ Tisza despre adunărĭ să nu aĭbă resultatul dorit de el. In loc de o adunare ne îngăduită țineți o sută de adunărĭ așa, ca in fie-care casă să fie adunare, in fie-care casă sară să fie scoală, fie-care frate, care scie a cetĭ și scrie, să fie apostol. Și toate aceste să faceți in liniste, in **cadrul legilor.**

Și voĭ să fițĭ aceĭa, carĭ umblă din sat in sat. E ger, e frig? Să vĕ încălzească dar insuflețirea, increderea in ideile mântuitoare a socialdemocrațieĭ. Umblațĭ peste intreagă țară și învĕțați aceĭa, **carĭ încă nu sciu,** că este o dreptate, o ideea măreață, in contra căreĭa luptă trândaviĭ, dar care va învinge, căcĭ trebue să învingă, pentru-că tabĕra credincĭoșilor din zi in zi cresce, ca și valurile măriĭ.

Adevĕrat, adeverat vĕ spun, maĭ ușor trece cămila prin urechĭa aculuĭ, decât bogatul in împĕrăția raĭuluĭ.

După evangelistul Maté aceste cuvinte ar fi spus Mântuitorul Isus Christos. Spusĕ, saŭ nu, popiĭ catolicĭ nu-ĭ cred. Pentru că deși au tesaurĭ multe, argint, aur, pămênt, precum noĭ scim, totușĭ vreaŭ să ajungă și eĭ împĕrăția raĭuluĭ. E drept, că eĭ și pe pămênt îșĭ ĭaŭ partea lor din el.

Dar „popiĭ maĭ micĭ“ și eĭ ar dori raĭul. Mare larmă aŭ făcut dar și fac și acum că până-ce vlădiciĭ gustă din raiu și pe pămênt, ei trebue să sĕ îndestulească cu sĕrăcia. Vladiciĭ s'aŭ înspăĭmêntat. Cum să nu! Dacă popiĭ n'ar fi, vlădiciĭ n'ar avea avere așa de multă. Mers-aŭ dar și aŭ făcut, cum, cum nu, eĭ sciu, că statul să maĭ mărească plata popilor și aŭ declarat, că și eĭ, vlădiciĭ bucuros daŭ o parte din venitul lor spre plata popilor.

A trebuit dar ca să se hotărească, cât venit are fie-care vlădic. In ințelesul hotăriređ ministeriuluĭ aŭ și trimis vlădiciĭ arătarea despre venitul lor.

Și la cercetarea acestor arătărĭ a eșit la iveală, că vlădiciĭ au tăgăduit o parte insĕmnată din venitul lor — căcĭ aŭ trebuit să ajute pe popiĭ ceĭ maĭ sĕracĭ.

Așa archiepiscopul din Esztergom a arătat un venit anual de 500 de miĭ coroane, ministeriul a cores pe 620 de miĭ. Diferința cea maĭ mare s'a vĕzut in arĕtărea archiepiscopuluĭ din Kalocsa. In loc de 523 de miĭ a arătat numaĭ 288 de miĭ. Așa a maĭ fost la mulțĭ.

Cum a și spus Isus Christos: „Adevĕrat vĕ spun, că maĭ ușor trece cămila prin urechĭa aculuĭ, decât bogatul in împĕrăția raĭuluĭ. Vlădiciĭ din Esztergom, Kalocsa, Eger și Orade însă nu sĕ tem de aceste cuvinte a luĭ Christos. Intr' atâta nu, că arată maĭ puțin venit, decât aŭ, numaĭ să nu plătească maĭ mult popilor maĭ sĕracĭ.

Aceea ĭara e alta întrebare, că oare ertatu-ĭ vlădicilor să arete date statistice false? De bună sama e ertat. Pentru-că la comunicare va fi ertată.

Iară tu credincĭosule țiucă și maĭ departe haina vlădiculuĭ și crede, că veĭ ajunge in împĕrăția raĭuluĭ.

—

TRIBUNA POPORULUI.

Aŭ jertfit pentru ajutorarea partideĭ: Organul din Hernyék 1 cor. 32 fil., Laur, Nagy-Becskerek 20 fil., Lendvai, Enying pe scopurile alegerilor 2 cor. din Abádszalók, Szarka 2 cor.. Daróczi 40 fil., Képes 10 fil., Horvát 40 fil., Biró 20 fil., Balog 1 cor., organul din Kóka 4 cor., organul din Feketebátor 8 cor. 5 fil., Dobrai, Királyhida 1 cor. 60 fil, organul din Felsőnyék 60 fil., organul din Ozora 2 cor., doamna Irin, Nagy-Maros 6 cor., Budai, Abádszalók 40 fil.. Restye, Topestĭ 1 cor., organul din Kaba 2 cor.. secretariatuluĭ 2 cor., spre scopurĭ de alegere 2 cor., din Tisza-Süly B. Antal 10 fil., Zs. Josif 20 fil., Zs, Imre 40 fil. F. Victoria 10 fil.. Sz. Rozália 20 fil, S. Mihály 10 fil., din Érkeserü, V. Sándor 20 fil. Ny. Josif 20 fil., Sz, Josif 20 fil., V. Samuil 20 fil., G. Stefan 20 fil., A. Joan 20 fil., A. Stefan 20 fil., organul din Baia 2 cor., organul din Ágyc 5 cor., Ravasz, Lugozó 1 cor. 20 fil., Maurer, Arad 2 cor., Denes, Budapest 2 cor., frațiĭ din Barsi-Szőllő 2 cor., Rusz, Jánosda 6 cor., organul din Nagykörü 5 cor. Pap și Karabucz, Beél 2 cor.

*

Foaia noastră germână **„Das Freie Wort“**, care apare ca suplimentul foaieĭ Szabad Szó, e pîrîtă de cătră pretorie. Respunsul vostru fraților să fie. ca cu zĕl de doue orĭ așa de mare respândițĭ foaĭa între frațiĭ nemțĭ. Abonațĭ pe adresa Voințeĭ Poporuluĭ.

Starea. In casa țĕriĭ nu se țin sedințe, pentru-că deputațiĭ, vreo 70 la numĕr trebue să meargă la Wienna să ĭe e parte la sedințele delegațieĭ. Lucru însĕmnat din septemână trecută e numaĭ atâta, că partida popilor a depus arma. Și maĭ înainte ar fi putut face!

Invingerea din Ant. Frațiĭ nostri din Ant la alegerile ținute în 20 januarie aŭ ales de birou pe fratele Cs. K. Sándor, ĭar de jurat pe Emeric K, Iată ce face increderea in ideea socialdemocrațieĭ. Măreață faptă a fost, fraților din Ant! Inainte numaĭ.

Despre groful George Károlyi resună cântarea. Acest domn cu câțĭ-va anĭ înainte de aceste a luat de soție o actriță frumoasă și de omenie, în care s'a îndrăgostit. La olaltă aŭ trăit groful și actrița Franc Boriska și din căsătoria lor s'a născut și un prunc. Familia grofuluĭ însă era supĕrată, că muerea e numaĭ fată de părințĭ sĕracĭ și nu contessă. Până atuncĭ au vorbit dară grofuluĭ, până-ce acela a lăsat muerea și și copilul. Muerea însă l'a pîrit, dar precum am scris deja, familia a dovedit, că domnul grôf n'are nimica și prin urmare nu poate plăti pentru ținerea și crescerea copiluluĭ. Despre acest lucru, oh minune a scris și o foaiă civilă. Domnul grof s'a sîmțit vĕtĕmat și a provocat la duel pe ziaristul serman pentru că a scris dreptatea despre el. In due, apoĭ l'a rănit. Despre grof să scĭĭ, nicĭ dreptatea nuĭ ertat să-o scriĭ.

Undeĭ dreptate? Precum Creștinismul a fost persecutat, asuprit și gonit de fariseiĭ și dușmaniĭ dreptățeĭ — așa azĭ, cu minciunĭ și asuprirĭ dușmaniĭ dreptațeĭ, caută nimicirea poporuluĭ.

Dureros.... precum minciunile farizeilor, pre cînd ecsista creștinismul adevărat aŭ făcut pe popor, să creaza că creștiniĭ se botează cu sînge de om — azĭ, cu aceĭa voec farizeiĭ să prostească lumea, că socialismul este spre perzarea omenireĭ și zeu aŭ prins rădăcinĭ în inimĭ necultivate minciunile. In comuna F e n l a c, este un om cu numele Drăgoi F. serman, care ca noĭ sĕ hrănește cu mămăligă și totușĭ să ĭa după minciuni de hulește s o c i a l i s m u l. Luminațĭ fraților din F e n l a c și de nu voește să primească, are să dea cu capul de pârete, cînd va fi tîrziŭ.

Abzicerea guvernuluĭ din Sêrbia. Din Belgrad (capitală Sârbieĭ ni sĕ scrie, că guvernul Gruics a abzis, pentru-că câte va proiecte a ministeriuluĭ nu eraŭ primite de comitetul financial. Așa sĕ spune, că primministru tot numaĭ Gruics va fi și că vre-o doĭ ministriĭ vor fi din partida luĭ Pasics, un alt bărbat de stat sêrbesc.

Chestia macedonă. In Macedonia precum se scie trei popoare stau in dușmănie unul cu altul; Bulgarii și macedoneanii și albanii. Aceștia trei popoare tot s'aŭ sfădit și aŭ periclitat pacea din Balcani. Rusia și Austro-Ungaria, ca statele cele mai interesate aŭ provocat Turcia, de care se ţine Macedonia ... să facă rind și pentru acest scop aŭ și făcut un proiect. Turcia, fiind că lucrul coastă bani n'a vrut sa facă, dar l'aŭ construit.

Fraţilor!

In pace să trăiţi! Cine vě spune, ca să atăcat gendarmii, solgabirei și judecătorii cu putere, cu forţă, acela e dușmanul vostru. Cine vě spune și vě provoacă, ca să resculaţi in contra bogaţilor, e plătitul puterii. Să vě feriţi de lucru neertat!

Să ne pregătim!

Primministrul Stefan Tisza adeclarat că in luna Martie vor fi alegeri de deputaţi. Fraţilor! Sus la muncă. Umblaţi prin satele vecine, respândiţi, sěměnaţi sěmenţa dreptăţii ca, dacă va veni ziua alegerii, pe socialdemocrat de partida reorgenisată să-și dee votul alěgětorii.

Epistoale

Din Curtici primim următ.oarea epistoală:

Scumpii nostrii fraţi! Cei dela sdramţa „Adevărul" ne aŭ trimis foii 'ncinste la toţi fraţii. Dar stim noi unde ĭ locul ei. Vai-nu'li ruşine să zică, căci sunt socialdemocraţi! (?)

Și să protească poporul, că și Socodoreni, le aŭ trimis 10 coroane ca ajutor. Le trebue acelor, cari dela domnii capătă pe lună 300 de coroane. Precum capătă Bocanyi plus — doauă mii de coroane anual, dinpreună cu celelalte; O — sermanul ce popor! cum să lasă prostit....

De a domnilor. Din Batta, tristă epistoală primim.

Dabia sint citeva zile, de cind călcători de lege, cu puterea armei aŭ escortat pe fratele Teodor Popoviciu, din comuna Batta, pentru că a rěspindit. ideile mărețe a desrobirei, a socialdemocraţiei!

Iată aici dăm pe 'ntregime loc epistoalei, care este următoarea.

Iubiţilor fraţi și on. com. a partidei socialdemocrate reorg. Decind tiranii și păginii între puște și suliţă aŭ răpit din braţele noastre pre acel apostol a dreptăţei, care nea arătat calea mântuirei de jugul tiraniei — pre fratele Popoviciu.... de-atunci pină in ziua de azi, ştataria domnește la noi in comună. Comuna este ocupată cu gendarmii. De diminеaţa de la 6 ceasuri — pină la 6 seară este ertat să umblăm pe stradă și mai mult nu, nici dela un vecin la altul să ne mutăm.

Unde sint dar acelea drepturi a noastre cu cari am fost 'mbrăcaţi de Iosif al II., precum ne adeverește istoria. Acestea drepturi și azi ecsistă; dar călcătorii de lege, acestea toate nu voesc să le știe, ba! cu puterea armei voesc să ne reţină dela agonosirea de pine a noastră, de-a ne aduna celea trebuincioasă copiilor nostri să nu piară de foame.

Dela acestea toate caută să ne opriască dușmanii dreptăţii. Și ce este mai mult, gendarmii aŭ dat ordin vre unor oameni, ca să sě pună la certe asupra fratelui O. Ioan, aŭ îndemnat oamenii să'l atace 'n casa lui proprie. Așa caută și acei gendarmi să agiteze poporul și după aceia ce sa'r întimpla? Pre nevinovaţii fraţii iar împușca căci s'au „revoltat". Fiţi însă trezi fraţilor! și nu ve luaţi după acei setoși de „fără de legi". Nu ştim de unde aŭ luat acei gendarmi îndrumaţia aceasta atât de crâncenă. Destul însă, căci dacă dela solgăbireu — atunci el este cel mai mare călcător de lege! Pentru că poporul a fost și este liniștit, dar însă a fost agitat de acelea nedreptăţi ce s'au petrecut și se petrec in Batta. Domnilor! sfirșiţi odată cu acelea prigoniri, sfirșiţi cu acelea nedreptăţi pentru-că ordinul ministerial ne de dreptul de ane stringe, fără nici o cerinţă pină la un număr de 35—40; iar dacă dumne voastră și mai departe continuaţi munca dumnevoastră, atit de spurcată, bateţi, chinuiţi poporul; mai în urmă il veţi revolta și 'lveţi numi iar George Dozsa!

Asupriţii din Batta.

Din Agris, primim următoarea epistoală:

Noi locuitorii din comuna Agris, com. Bihor, azi am ajuns acel timp, de nu avem loc nici de un mormânt.... Pela anul 1879 precind trăiam in mijlocul părinţilor nostri, nu am suferit atâtea suferinţe; nici dureri. — Unde suntem azi! (?) In sanţurile suferinţei. — In acele șanţuri suntem alungaţi de unde părinţi nostrii au adus mântuirea, vatra unde ne jucam ca copii...

Am striga: «ajutor» (!) dar valurile asuprirei, chinul suferinţei ne'a rupt puterea — ba și de'a mai trăi.. Acelea locuri pentru cari părinţii nostrii, dare de: 2 floreni aŭ plătit, noi azi dăm o dare de 10 florini... Dar unde sunt pădurele noastre și pădurele pe cari părinţii nostri, și-aŭ păstorit turma lor? Toate acestea, ca un vis trec prin idea noastă, iar spriginul numai in socialismul vedem, pășiţi dar popoarele lumei in tabăra apăsaţilor, in taběra sufer nzilor, ca uniţi la olaltă, să ajutăm și noi socialismul, ca să invingă.

Incă un martir!... Din Roșia, ne scrie următoarele:

Fraţilor! Nu trec zile, nu trec ceasuri in care să nu vedem nelegiuri, și mai ales, acum de cind raza luminei, steaua mântuirei, a petruns bordeiurile noastre. Cind o carte cetim, cind o foaie luăm in mână — dușmanii învăţăturei numai de cit sunt acolo cu suliţă și cu puterea armei, smulg lumina din mânele noastre. Așa s'a intimplat intra 24 lea Ianuarie a. c. cu fratele — Petru A. Mergind la Alvaţa, a dus cu dinsul și calendarul: Voinţa Poporului, pre care in jurul neamurilor lui, la cetit, și auzind de aceasta gendarmii, l'aŭ prins pe fratele Petru și trei ceasuri lau ţi'nut inchis. Aceasta e dreptatea, ce ne o face noauă autorităţile? Nu fără delegi trebue poporului! Nu ştatarie! Jos cu acestea fărădelegi. Drepturi poporului și scoala! să nu crează domnii — asupritorii poporului apěsat, — căci prin-acestea nedreptaţi, are să ne opriască de a ne porni și noi cu valurile mântuirei, — Nu, nu! Și din nou jurăm căci pân la moarte luptăm pentru risipirea acestor nelegiuri. Nu ne sparie pe noi temniţele lor, pentru că in robie ne este aceasta viată....

Voim libertate! Rosiori.

Din Czélla urmatoarea epistoală o primim dela fraţii de acolo:

Gendarmii atit ne ispitesc, batjocoresc și altă vină azi nu ne mai găsesc decit aceia, ca să nu mai trimetem după foi. Ha, ha! Inţelegem pentru ce dar ne perzecută domnii prin armele lor; Pentru aceia căci Turcu in ceapă? și niște Pârliţi cu haine negre azi caută să ne desminte dela dreptăţile scrise de Voinţa Poporului. In primu rind cu vorbe frumoasă aŭ căutat să ne desminte, iar acum aŭ vezut căci cu aţă de mîere nu ne mai poate trage pe sfoară. Și-aŭ hotărit ca cu puterea armei să ne reţină dela Voinţa Poporului să nu o cetim. Insă ei năucii nu știu aceia căci întru cit baţi ferul se oţelești. Oteliţi vă dar fraţilor din ţiară și adeveriţi căci sunteţi luptětori adevaraţi a socialismului! Precum noi am adeverit: tocmai acum cind ne asupresc domnii, am înmulţit numerul abonamentelor, In loc de 10 — am abonat 40. Așa numai avem speranţă că se va ridica soarele mântuirei, a social democraţiei — iar dreptatea va învinge! Socialdemocratia!...

Ţelani.

CRONICA.

Ieftinirea sării. Ministrul de finanţe a scărit preţul sării industriale, ce sě vinde pentru trebuinţele zilnice, cu 60 bani, Astfel în Sighet și Ucoara maja metrică de sare industrială sě dă in stare curată cu câte 2 cor. 67 bani, in stare necurată 2 cor. 37 bani. Dacă se cumpěră in cantitate mai mare de 100 de măji metrice, costă maja matrică de sare curată 2 cor. 40 fil., în stare ne curată 2 cor.

Filoxera. In viile comunelor Aruncuta, Călian (comit. Cojocnei) și Bendorf (comit. Sibiiu) s'a constatat filoxera. Viile au fost puse sub carantină.

Religia omenimei. Neamţul Zeller a făcut statistica religiunei oamenilor după cele mai nouĭ date. Conform acestei statistici pe pământ sunt 1 miliard 544 milioane 510 mii oameni. Dintr'aceștia aproape $^1/_3$ sunt creștini, adecă 534,940,000. Mohamedani sunt 175.290,000. Ovrei 10.860,000 dintre ceilalţi 823,420,000 sunt: credincioși de ai lui Confuciu 3 milioane; Brahmiști 214.000,000. Budhiști 121.000 000. Aceste sunt religiile mai însemnate. După statistica lui Zeller din 1000 suflete sunt: creștini 346, ovrei 7, mohamedani 114, de alte religiuni 523.

Jidanii din Ungaria. După statistica din 1900 in Ungaria sunt 831 mii 162 de Jidani. In 34 comitate a scăzut numěrul lor și cu deosebire în cele locuite de Slovaci, iar în 21 s'au sporit și anume în Ardeal. In Budapesta sunt 168 mii 985 Jidani, aproape a patra parte, apoi vine Oradea-Mare cu 12 mii 294! în Miskolc sunt 8551; în Pozsony 7 mii, în Siget, Debreţin, Arad peste 6 mii, în Timișoara, Segedin, Sătmar peste 5 mii, în Cluj sunt numai 4 mii; 3 mii sunt în Cinci biserici Szabadka, Győr, iar o miie, în Fiume, Kecskemét și Brașov. De altfel in cele mai multe comune sunt 1—2 Jidani. Cei mai mulţi sunt în Budapesta. E o întrebare dacă datele acestea sunt adevěrate, pentru că după cum sě vede în realitate trebue să fie cu mult mai mulţi Jidani.

Bilanţul Ungariei. Averea statului Ungar la sfîrșitul anului 1902 este următoarea: active: imobili 3,794.115,212 cor.; privilegii productive 335,763 cor.; naturalii, materialii etc. 382,358,060 cor.; numerar in casse 154,765,929 cor.; efecte 104.113,592 coroane; pretensiuni coroane 1,130.273,514 restante 1,093.958,101 cor., total 6.658,984,874 cor.; Pasivele sunt următoarele: datorii de stat cor. 17.424,292: restanţe pasive 51Z 879 221 cor., totalul pasivelor 5,144.797,612 cor. Substrăgĕnd pasivele din active resultă o avere de cor. 1,514,797,261, arătânduse faţă de 1901 o creștere de 57,616,487 de coroane.

Fură și Doamnele. Notariul comunal Könyves Árpad din Ecied a căpătat niște oaspeţi elegante; doauě doamne pre care domnul notar lea ospătat foarte bine, cu fripturi și vinuri. Oaspele nu s'aŭ indestulit cu atit — dar 'nainte de plecare s'au pus și au furat tot ce au găsit obiecte miscătoare; — aur și argint. După plecare a simţit notarul, căci l'aŭ furat, dar a putut să le bată urma. Feritivă dar fraţilor de doamne, căci nu numai domnii fură!

Focuri în fabrici. Doauě focuri s'au 'ntimplat acum de odată în Budapesta, în fabrica — Haidlberg și în fabrica de arme. Focul s'a escat din aprinderea benzinei și spre lauda pompierilor civili moarte de om nu s'a intimplat, In acestea fabrici o mulţime de fraţii ai nostri lucră. Vedeţi fraţilor la ce este expusă soartea lucrătorilor. Dintre familia sa, sinătos, întreg și voios merge dimineata in lucru dar nu știe. căci sě mai întoarce înderept — oriba.

O nouă descoperire. Genialul american Edison este pe cale să inventeze ceva ce o să uimească lumea. Se vestește adecă din Londra, că în curênd va pune în aplicare telefoane, cari vor face cu putinţă ca să sě și vadă cei ce vorbesc la telefon! Dacă n'ar fi vorba de minunatul Edison, nici nu ni-ar veni să credem că este cu putinţă și un așa telefon.

Convenţie de pace. Viena. — Din Petersburg se telegrafează că deja există acolo o convenţie garantătoare a păcei, de ce re Mikado o va face cunoscut la deschiderea parlamentului.

Revizuirea procesului Dreyfus. Paris — Presedintele Curţei de casaţie

a desemnat pe consilierul Boyer ca reportor în afacerea Dreyfus.

Conflictul ruso-japonez. Petersburg. — O conferință s'a ținut azĭ dimineață sub președenția mareluĭ duce Alexie Alexandrovicĭ în privința afacerilor din Extremul Orient.

S'a discutat asupra mijloacelor de a se pune capăt conflictuluĭ ruso-japonez pe cale pacînieă.

Londra. — O telegramă din privată din Petersburg vestește că azĭ s'a ținut sub președenția țaruluĭ un consiliŭ de miniștri, care a durat a oră și jumătate.

In acest consiliŭ s'a fixat răspunsul ce trebue dat la ultima notă japoneză, dar care nu va trebui trimis înainte de Sîmbătă.

Știrĭ alarmante. Londra. — Daily Mail publică știrĭ alarmente în privința evenimentelor din Extremul Orient. Japoneziĭ s'ar prepara cu mare grabă pentru războiŭ.

Bulgaria și macedoneniĭ. Sofia. — Guvernul are intențiunea de a depune ainte de închiderea Sobranieĭ un proiect de lege pentru deschiderea unor credite de aproape 500.000 pentru refugiațiĭ macedonenĭ.

Afacerea Todorovicĭ. Belgrad. — In afacerea fostuluĭ ministru Todorovicĭ, a maĭ fost arestat, pe lîngă acesta, și d. Petronjevicĭ, fostul secretar particular al regeluĭ Alexandru.

Serbia si Muntenegrul Belgrad. Aghiotantul regal Dragașevicĭ va pleca la Cetinje pentru a notifica principeluĭ Nicolae suirea pe tron a regeluĭ Petre.

Legea preseĭ Sofia, Sobrania a adoptat în a trea citire, noul proiect de lege relativ la regimul preseĭ.

Iar bande bulgare Constantinopol, In urma aparițiuneĭ de bande, două bataioane aŭ fost trimise la Cociana.

In alte localitățĭ, trupele aŭ fost întărite.

Foc in Turin. Bibliotheca universitățiĭ din Turin (Italia) a ars. Așa sună telegrama mică. Pentru-ce, cum a escat focul nu să scie. Numaĭ atâta ĭ evident, că lumea scientifică a perdut cărțĭ de mare valoare. D una in acésta privință e nespus de mare.

Omorul din Vácz. Am fost scris deja despre aceea, că posta dintre Vácz și Rétság a fost atăcată și oameniĭ posteĭ omorițĭ. Poliția tot a cercat de atuncĭ după omoritorĭ și precum ni să scrie acum l'aŭ și aflat in persoana unuĭ om, cu numele Vid. El a fost, sau ba, nu să scie cu siguranță.

Incă un prinț îndrăgostit. Din Wienna capătăm scirea, că încă un membriu a dynastieĭ s'a îndrăgostit într'o fată săracă — și nu nobilă. Prințul Josif Ferdinand, vrea să-șĭ ĭee de soție pe fata crișmaruluĭ Witzo. Ce va fi cu el nu se scie. De bună samă treaba nu va merge ușor, căcĭ nicĭ despre soarte luĭ Carol Ferdinand cu Czuber Berta, fica unuĭ profesor de universate, n'aŭ hotărit.

Rescoală de primăvara in Balcanĭ. Să vorbesce că pe primă vara să pregătesce o rescoală mare pe Balcanĭ. Scirile din urmă însă sună astfel, că nu va fi rescoală, și dacă și va fi, n'a fi așa de mare, ca să nu-o poate nimici.

Sinucidere. Fiul președinteluĭ Svajcz s'a sinucis in Dijon (Francĭa). Comtesse Arnold — așa-ĭ numele — era îndrăgostit. In sară aceea, când s'a sinucis, a mers intr'un hotel, unde ar fi fost să fie damă. Nu-o aflând o a cercat acasă, dar de ghiabă și aco'o. Tinărul si de alt-cum morbos, s'a posomorit reu și s'a sinucis.

Alte sinucidreĭ. Meissel președintele judecătorieĭ din Darmstadt (Germania) s'a sinucis. Cauza nu să-scie.

Muerea profesoruluĭ Saskeöy din Budapesta a vrut să se sinucide. O a mântuit.

Dür Josif. student de universitatea din Budapesta — precum el însuși a spus — din cauza unuĭ duel american — s'a sinucis. In sara premergetoare s'a petrecut, ĭar după petrecere s'a dus într'un hotel, unde apoĭ a comis fapta groaznică.

Furt. La gara din Szolnok aŭ umblat tâlharĭ in 4 februarie. S'aŭ furișat in locuința șefuluĭ găriĭ și aŭ furat dela el o carte de bancă in valoare de 8400 coroane și maĭ multe obiecte de argint și aur.

Familiă bolunzită. Din Berlin in să scrià: Măsarul Behlon Hermann a trăit in odihnă și pace de maĭ multi anĭ impreun cuă muerea și fecĭorul seŭ de 24 de anĭ. Nu de mult s'aŭ văzut semnele bolunzire pe maica și fecĭorul. Atuncĭ l'aŭ și dus in cara bolunzilor, dar după câte-va zile le-aŭ lăsat liber. Behlon a asteptat in linisce, că ce va fi cu dragiĭ seĭ, ĭar când s'aŭ reintors, și pe el s'a escat bolunzia. Tustreĭ aŭ mers dară la un neam de aĭ lor și ĭ-aŭ spus, că să vor sinucide, căcĭ nu pot răĭ cu o boală atât de mare. Inzădar ĭ-a mângaĭat neámul, nu ĭ-a potut constringe să-șĭ strămute planul. De atuncĭ nu ĭ-aŭ văzut. E probabil, că aŭ sărit tustreĭ in apă.

Omor. Din Szegedin ne scriu: Intr'un sat de aprospe a murit erĭ a fată bětrână. Veciniĭ aŭ tot vorbit, că fata era omorită. A venij și poliția, cadavrul aŭ scos din morměnt și medicul a constatat nisce loviturĭ pe cap și brațe. Din aceste apoĭ a eșit la iveală, că fata bětrâna n'a murit cu moarte naturală. Poliția cearcă după omoritor,

Moarte pentru un cĭas de dragoste. Biroul din Gergelyfája s'a îndrăgostit într'o muere, care avea bărbat cam bětrân. Mueреĭ încă era drag de birou, care in fie-care sara sărind pe fereastră a mers la muerea frumoasă. Lucrul a venit și in urechile bărbatuluĭ, care într'o sară s'a ascuns și când a venit biroul și era să sară pe fereastră, l'a prins de picĭor cu cuvintele:

— Ce cautĭ aicĭ?

Biroul s'a înspăĭmêntat,

— Pentru dare am venit. Lasă-mě!

— Sara viĭ D Ta pentru dare?

— E de greabă, dacă zic!

— Eĭ și peste fereastră?

— Dacă poarta e inchisă!

Hohó, nu să poate, e stare de ex'ex. Și zicĕnd aceste l'a tocat in cap cu un bâț, că biroul a murit...

Judecătoria a pedepsit bărbatul cu inchitoare de 6 anĭ.

Furt. Din Kassa ni să telegrefează: In bancă de ajutorarea morboșilor aŭ descoperit un furt mare. Casariul Kunai și controlorul Gönczi deja de anĭ intreg tot aŭ furat din baniĭ băncĭĭ. Cât de mare e suma furată, încă nu se scie.

Asisinul luĭ Boda. De mult am scris deja despre asasinul groaznic din Budapesta, în care un postaș de banĭ maĭ că n'a fost omorit. De atuncĭ aŭ trecut maĭ doue lunĭ, dar asasinul nu l'aŭ potut prinde. Acum poliția a prins pe un om, cu numele Csontos Mikulae, care precum să vede a fost asasinul luĭ Boda și părtaș in omorul din Vácz.

Scirĭ de ale polițieĭ. Poliția a arestat azĭ pe calfa Emeric Halász, cine sfădindu se cu ziaristul Hatos, a impușcat in el Halász s'a apărat cu aceea, că el aparându-se pe sine, a pușcat.

Manevrele din anul acesta. Precum scrie o foaĭă vor fi in Bohemia intre Strakonics și Practatit. Regele va fi oaspele prințuluĭ Windisgrätz Alfred.

Pace fraților! Cu acest cuvint: „Pace“ să vě întăriți credința in partidul social-democrat, in dreptățiele luĭ Cristos . . .

Fața de autorități, să vě purtați in pace — sa nu deschideți cale, prin nesupunerĭ — jandarmilor să folosească asupra poporuluĭ sulita-baioneta și pușca. Dar pentru aceĭa incuiațĭ in inimele voastre, vecĭnic — vecinic, idea desrobireĭ — Socialdemocrația și partida reorganisată.

ADUNARI.

In Gurba o prea frumoasă adunare a fost, întra 23 duminecă. La aceĭa adunare din B.-Pesta, a fost fratele P. Popovici, care în o vorbire frumoasă a arătat poporuluĭ mântuirea prin socialism. Mulțimea de popor întră aplaude de »trăĭască socialismul« a ascultat lămuririle ideeĭ socialiste, numaĭ doi pârlițĭ de purecĭ saŭ aflat, carĭ aŭ căutat să pitige — numele lor nicĭ nu îl punem aicĭ. Nainte numaĭ frațĭ din Gurba!

In Nyagra, o prea frumoasă adunare aŭ ținut frațĭ de acolo, întră ceĭ maĭ mulțĭ, pentru dreptul de votare și slobozenia preseĭ, a vorbit fratele D. Nicolae. Toată comuna a fost însuflețită și a jurat luptă pân la moarte.

Frațiĭ din Macia, foarte frumoasă adunare aŭ ținut. Cu atît a fost adunarea maĭ frumoasă, căcĭ prea frumoasa vorbire: »ce vrea socialismul« a fost rostită, de bravul luptător și frate al nostru T. Vasilie. Țăran de-aĭ nostriĭ îmbrăcat în șubă — dar zeu nu ĭa fost rușine să lumineze poporul, în o-adunare liberă. Urmărițil dar fraților și prețini a suferințeĭ!

Intâia dată Balasovilcs Sándor farmacist in Șepsi-Sentgyörgy!

Te provocăm cumcă pentru publicațiunea dată pe anul 1904 în »Calendarul Voința Poporuluĭ« să se trimeți plata publicațiunei.

Redacțiunea.

Piațul

Carne de vită	1 cor. 12 fil. — 1 cor. 30 fil	
Carne de porc	1 » 10 » — 1 » 12 »	
Slanină proaspetă	1 » 30 »	

Galițe:

Puiŭ	1.60—2	cor.	cu părechĭa
Rață	4—6	»	cu părechĭa
Gâscă	12—16	»	cu părechĭa

Poame:

Mere	29—30	cor.	maja
Pere	50—70	»	maja

Legume:

Crumpĕnă: 400—480 cor. o sută de măjĭ.
Cĭapă cu 50 kilogram 10—12 cor.

Bucate:

Grâŭ	7.86—7.87	cor.	50 kilograme
Secară	6.55	»	50 kilograme
Ověs	5.49	»	50 kilograme
Cucuruz	5.31—5.29	»	50 kilograme

Stemple pentru respuns.

Pre toțĭ aceĭ frațĭ și pretinĭ carĭ ne scriu și voesc respuns, să alăture șteamplă pentru respuns, căci partida e seracă și nu poate da pe ștemple.

Numai ace'ora respundem carĭ alătură steamplă pentru respuns.

POSTA POPORULUI.

Joan J. Bontesd listele leam primit. Vě maĭ trimetem, cît de mulțĭ să scriețĭ — de nu sunt destule o să ve maĭ trimetem.

Joan D. Curticiŭ. Foile sunt in regulă, ĭar acelor șarlatanĭ — să-le fie rușine. Din lista de a aduna voturĭ, pentru «Votul universal.» o săță maĭ trimetem, de cîte aĭ lipsă. Nainte numaĭ!

Joan M. Taucz. Am primit listele, Vom maĭ trimete 10. Nainte, pentru »votul universal«

George T. in Fișcut. Am primit listele și vam trimes altele. Nainte!

P. Lazar Talpaș am primit lista, — dar vam maĭ trimes să-o subscrie și aceĭ, carĭ au subscris aceĭa coala de hârtia, care ne ațĭ trimeso.

Abonamentele să se trimeată numai pe următoarea adresa: Szabad Szó Budapest, VII., István-ut 67.

Următoarele cărți se află spre vînzare.

	Cor. Fil.
I. in Maĭu cântece socialiste	—.20
Ce vor socialiștiĭ Românĭ	—.25
Primejdia națională	—.10
Ce este și ce vrea socialismul	—.10
Chatechizmul femeeĭ muncitoare	—.20
Cărți de cetire	—.20
Tactica socialdemocrațieĭ	—.50
Statul viitor	—.25
Pușcăriașul	—.10
Starea Țărănimeĭ cu tabloul luĭ Mille prețul	—.40
Manifestul Comunist prețul	—.50

Respândițĭ ideea! Cumpărațĭ cărțile luminătoare! Baniĭ să se trimeată inainte sau pe mandat postal, sau in stemple.

Adresa Szabad Szó VII., István-ut 67.

Tipografia Ștefan Nagel
Budapesta, VII., Vörösmarty-utcza 17.